

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

від 01.10.2019 № 60-рк/к

Сахновщинська районна державна
адміністрація Харківської області

64501, Харківська обл., смт Сахновщина,
вул. Шмідта, 10

Щодо припинення бездіяльності, яка
містить ознаки порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції

У ході здійснення державного контролю за дотриманням законодавства
про захист економічної конкуренції встановлено наступне.

Сахновщинська районна державна адміністрація Харківської області
(надалі – Сахновщинська райдержадміністрація) є юридичною особою,
ідентифікаційний код – 04058769, місцезнаходження: 64501, Харківська обл.,
смт Сахновщина, вул. Шмідта, будинок 10. Основним видом діяльності
Сахновщинської райдержадміністрації є державне управління загального
характеру (код за КВЕД – 84.11).

Відповідно до статті 1 Закону України "Про місцеві державні
адміністрації" виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі
здійснюють місцеві державні адміністрації. Місцева державна адміністрація є
місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої
влади. Місцева державна адміністрація в межах своїх повноважень здійснює
виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної
одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою.

Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної
конкуренції» передбачено, що органи влади зобов'язані сприяти розвитку
конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати
негативний вплив на конкуренцію.

Отже, реалізація Сахновщинською райдержадміністрацією покладених на
неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного
законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної
конкуренції».

Відповідно до статті 7 Закону України "Про автомобільний транспорт" забезпечення організації пасажирських перевезень на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі району, покладається на районні державні адміністрації.

Таким чином, забезпечення організації пасажирських перевезень на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Сахновщинського району Харківської області, покладено на Сахновщинську райдержадміністрацію.

Відповідно до частини другої статті 5 Закону України "Про автомобільний транспорт" державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані, зокрема, на створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.

Статтею 43 Закону України "Про автомобільний транспорт" передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.

Відповідно до статті 44 Закону України "Про автомобільний транспорт" організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються, зокрема, на органи виконавчої влади.

Процедура підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування визначена Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, який затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 (в редакції від 17.04.2013) (надалі – Порядок № 1081).

Згідно з пунктом 5 Порядку № 1081 метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є, зокрема, створення конкурентного середовища.

Враховуючи вищенаведене, автомобільні перевізники на автобусних маршрутах загального користування визначаються виключно на конкурсних засадах.

Листом від 04.09.2019 (вх. від 05.09.2019 № 5291) фізична особа-підприємець Ганночка Сергій Вячеславович (надалі – ФОП Ганночка С.В.), повідомив територіальне відділення, що Сахновщинською райдержадміністрацією з ним було укладено договір № 2 про організацію перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 16.04.2019 (надалі – Договір) зі строком дії до 15.06.2019.

Відповідно до Договору Сахновщинська райдержадміністрація надає ФОП Ганночці С.В. право на перевезення пасажирів на приміських внутрішньорайонних автобусних маршрутах № 1443 Сахновщина (АС) – Малі Бучки через Огіївку, В.Бучки (надалі – Маршрут № 1443) та № 1437 Сахновщина (АС) – Надеждено (надалі – Маршрут № 1437).

Втім, ФОП Ганночка С.В. не брав участі у конкурсах з перевезення пасажирів на вищезазначених маршрутах.

Натомість, розпорядженням Сахновщинської райдержадміністрації від 04.04.2019 № 44 "Про тимчасове обслуговування приміських автобусних маршрутів Сахновци на (АС) – Малі Бучки через Огіївку, В.Бучки та Сахновщина (АС) – Надеждино" (надалі – Розпорядження № 44) його з 16.04.2019 тимчасово (до визначення перевізника на конкурсних засадах) визначено перевізником на Маршрутах № 1443 та № 1437.

Проте, Сахновщинська райдержадміністрація протягом поточного періоду 2019 року не проводила конкурси з перевезення пасажирів на вищезазначених автобусних маршрутах загального користування.

У разі проведення Сахновщинською райдержадміністрацією конкурсів з перевезення пасажирів на Маршрутах № 1443 та № 1437 ФОП Ганночка С.В. мав би змогу брати в них участь та у разі визначення його переможцем здійснювати перевезення пасажирів на вказаних автобусних маршрутах протягом п'яти років, адже відповідно до пункту 53 Порядку № 1081 строк дії договору, який укладається за результатами конкурсу, становить п'ять років.

Крім того, слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах надавачів відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" економічна конкуренція - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі мають можливість вибрати між кількома продавцями.

У ході проведеного дослідження ринків перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування територіальним відділенням встановлено, що в межах Харківської області вказані послуги надають близько 55 суб'єктів господарювання.

Відповідно до частини першої статті 45 Закону України "Про автомобільний транспорт" у конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 цього Закону.

Згідно з пунктом 2 Порядку № 1081 перевізник-претендент - автомобільний перевізник, який в установленому порядку подав заяву та документи для участі в конкурсі.

При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі Закон України "Про автомобільний транспорт" та Порядок № 1081 не містить, а, отже, конкурс є відкритим для всіх претендентів.

Отже, ринок перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування є потенційно конкурентним і будь-який суб'єкт господарювання, який діє на зазначеному ринку, може взяти участь у конкурсі з перевезення пасажирів на відповідному автобусному маршруті загального користування, у тому числі на Маршрутах № 1443 та № 1437.

Крім того, за наявною у територіального відділення інформацією, перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, окрім ФОП Ганночки С.В., у Лозівському та Первомайському районах Харківської області, які розташовані поряд із Сахновщинським районом, надають ПП "Лозівське грузопасажирське АТП", ПП "Транссервіс-2008", ТОВ "Авто-Ові". ФОП Непочатова Н.В., ФОП Яворін Ю.В., ФОП Жовтий А.Ю., ФОП Шевченко І.М., а, отже, вони є потенційними конкурентами та можуть брати участь у конкурсі з перевезення пасажирів на Маршрутах № 1443 та № 1437.

Непроведення Сахновщинською райдержадміністрацією, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування може обмежувати право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у таких конкурсах, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.

Таким чином, бездіяльність Сахновщинської райдержадміністрації по непроведенню конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади,

органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Отже, бездіяльність Сахновщинської райдержадміністрації, яка полягає у непроведенні конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування № 1443 та № 1437, що не виходять за межі Сахновщинського району Харківської області, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи зазначене та керуючись пунктом 10 частини п'ятої статті 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", підпунктом 13 частини першої пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Сахновщинській райдержадміністрації такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити бездіяльність, яка полягає у непроведенні конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Сахновщинського району Харківської області, а саме на маршрутах № 1443 Сахновщина (АС) – Малі Бучки через Огіївку, В.Бучки та № 1437 Сахновщина (АС) – Надеждено, що може призвести до недопущення змагальності між суб'єктами господарювання за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням, та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу влади, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування.

Про виконання рекомендацій шляхом проведення конкурсів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Сахновщинського району Харківської області, повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (61022, м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, кімната 35) в **3-місячний строк** з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного

комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, **провадження у справі** про порушення законодавства про захист економічної конкуренції **не розпочинається**.

Голова колегії

Гейда І.О.